

mënschleche Misären, déi dat mat sech zitt, wa Leit net eng Schaff fannen an net enger geregelter Schaff kënnen all Dag nogoen.

Ech mengen, datt mer och mussen dofir e Mentalitéitswandel zu Lëtzebuerg kréien. D'Leit mussen nees gäre schaffen. Mir mussen och bereet si moies fréi ze schaffen, mir musse bereet sinn zu méi ongeregelten Zäiten ze schaffen, well grad an deene Secteuren, déi déi ongeregelte Schaffzäiten hunn, do fanne mer um Lëtzebuerger Aarbechtsmaart keng Leit. Do fanne mer Leit an der Grenzregioun, e Problem, deen, deen och gëschter hei ugeschwat ginn ass, an dofir musse mer och déi Beruffer revaloriséieren a mir mussen den Effort revaloriséieren. Dat kann een net an der Regierung dekrétéieren, mä dat muss och an der Mentalitéit an am Discours politique encouragéiert ginn. Deen aneren Discours vu manner schaffen, deen dierf net d'Iwwerhand hunn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, et wär nach vill ze soen zu deem Budget, mä ech mierken, datt hei quasi all d'Lichtercher u sinn, déi op deem Riednerpult kënnen u sinn. Déi gesitt Dir net, mä hei ass rout an orange un, woubäi et evident awer ass, datt d'Regierung opgrond vun hire verfassungsrechtliche Prerogativen an deem Haus ka schwätzen esou laang se wëllt, mä ech wëll Är Gedold net iwwerstrapazéieren an ech wëll och net, datt de Chamberpräsident mech hei aus dem Gebai eraussetzt. Dofir maachen ech nëmmen eng kuerz Konkusioun an hoffen, datt mer an den Debatte vun deenen nächste Woche kënnen intensiv iwwert eng Rei vun deene Punkten hei diskutieren.

Dat gehéiert zu dem Héichpunkt vun der parlamentarescher Debat, vum parlamentaresche Liewen, datt mer ronderëm de Statsbudget debattéieren, well et d'Grundlag ass vun all de Politikberäicher. An dofir dierf och d'Opstellung, d'Debatt an de Vote iwwert de Budget, och wann ee weess wéi de Vote ausget, ni zu enger Routine ginn, well et ass do wou entscheet gëtt wat de Stat wëllt, wat de Stat soll a wat de Stat ka maachen.

Ech hunn lech op enger Rei vu Punkten haut gesot, datt ech mengen, datt de Stat Verschiddenes muss maachen, wëllt maachen, mä datt en net alles ka maachen. An dofir hoffen ech op gutt Debatten an deem Parlament an deenen nächste Wochen, mä och an der Zivilgesellschaft, déi eis observéiert an déi d'Parlament vertrëtt, well d'Parlament ass vum Vollek gewielt fir d'Steiersuen ze gérieeren.

De Budget vun 2005 ass, mengen ech, en utilë Motor vun der Ekonomie a vum wirtschaftleche Wuessentem duerch héich Investitiounen. En assuréiert de Lëtzebuerger an deene Leit, déi hei am Land wunnen, en héije Liewensniveau a sozial Stabilitéit, an ech mengen dorobber kënnen mer als Regierung stolz sinn. D'Statsfinanze mam Budget 2005 sinn a bleiwe gesond. Si bliewen och gesond dat Joer duerno. Dat war en Zil, wat mer eis ginn hunn. Dat ass en Zil, wat mer halen.

Kuckt op eis Schold, kuckt op eis Reserven, kuckt op eis Recetté par rapport zu den Dépenses, an dofir, an och dat soen ech hei mat Satisfaktioun, respektéiere mer voll a ganz den europäesche Stabilitéitspakt, dat wat vill Länner an Europa net packen. Mir respektéieren et wat d'Schold ubelaangt, mir respektéieren et wat de Budgetsdefizit ubelaangt, an d'Regierung huet de leschte Freideg de Stabilitéitsprogramm fir d'nächst Joer ugeholl. Deen hu mer gëschter op Bréissel geschéckt, an dee Stabilitéitsprogramm ass voll en ligne mat deem wat Bréissel, wat déi aner Länner an der Eurozon vun eis verlaangen. Dat war en haart Stéck Aarbecht, mä dee Stabilitéitspro-

gramm wär gutt, wann deen och géng mat diskutéiert ginn am Parlament, well d'Budgetpolitik ass haut och eng Politik wou déi aner Länner engem iwwert d'Schëller kucken, wann ee säi Budget mécht.

Ech plädéieren awer bei aller Satisfaktioun iwwert d'Gesondheet vun de Statsfinanzen nach eng Kéier fir Virsicht, Virsicht bei der Aschätzung vun de Recetten, Virsicht bei der Revolutioun vun den Dépenses, well mir hunn eng Rei Automatismen, déi eis keng Margé ginn an der Zukunft, mir hunn eng Rei Onsécherheeten op der Recettésäit a mir brauche Margen, fir nei Politikberäicher ze bedéngen.

D'Regierung wäert hir Responsabilitéit am Intérêt vun dem Land och no deem Budget iwwerhuelen. Mir wäerten dat déterminéiert maachen, mä ech soen et nach eng Kéier, ouni Zickzack, well mir wëlen déi sechs Objektiver erreechen, déi ech am Ufank vu menger Ried gesot hunn. An an deem Sënn freeë mer eis iwwert déi Budgetsdebatten, déi hei am Haus stattfannen. Ech bieden lech elo schonn am Numm vun der Regierung dem Budget fir 2005 seng Zoustëmmung ze ginn.

Ech soen lech Merci.

M. le Président. - Ech ginn dem Här Budgetsminister Akt vu senger Deklaratioun. Den nächsten Dëschdeg fänt d'Chamber u mat den Debatten iwwert de Budget vum nächste Joer.

Mir kommen elo zur Diskussioun vum Projet de loi 4965 iwwert de Compte général vum Joer 2001. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et si bis elo ageschriwwen: d'Madame Flesch, den Här Fayot an den Här Mehlen. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorablen Här Lucien Clement, Dir hutt d'Wuert.

2. 4965 - Projet de loi portant règlement du compte général de l'exercice 2001

Rapport de la Commission des Comptes et du Contrôle de l'exécution budgétaire

M. Lucien Clement (CSV), rapporteur. - Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Gesetz 4965 iwwert d'Kont vum 2001 stellt eng Neierung duer par rapport zu de Gesetzter iwwert d'Kont vum deene Jore virdrun, an dat, géif ech soen, emol gläich an dräifacher Hisiicht.

- 2001 war deen éischte Budget, deen an Euro opgestallt gouf;
- de Budget 2001 war och deen éischten, deen no de Regele vun deem neie Kontabilitéitsgesetz ze kontrolléiere war;
- d'Chambre des Comptes, déi duerch Gesetz an eng Cour des Comptes émgewandelt gouf, huet hire Rapport als Instance de contrôle externe des finances publiques no deenen neie Kritäre verfaasst.

De Projet de loi portant règlement du compte général 2001 ass de 4. Juni 2002 hei an der Chamber déposiert ginn. D'Amendementen zum Projet goufen de 5. September 2002 erabruucht. Zousätzlech Annexen zum Projet krute mer den 19. September 2002 an de 5. Mee 2003. De Rapport vun der Cour des Comptes koom den 13. Januar 2003. An deem Rapport vun de Cour des Comptes waren och d'Äntwerte vun der Regierung iwwer verschidde Kritikpunkten, déi net kloer waren, an déi deemno och vun der Cour opgeworf gi sinn.

Nei Amendementen vu Regierungsäit koumen dunn nach eng Kéier den 30. Januar 2004.

De Conseil d'État huet säin Avis den 28. September 2004 presentéiert. D'Comexbu huet mech zum

Rapporteur bestëmmt an de President vun der Cour des Comptes huet de Rapport vun der Cour mëndlech an de Sitzung vum 28. Abrëll a vum 5. Mee 2003 virgedroen. Den Avis vum Conseil d'État gouf dunn an der Sitzung vum 11. Oktober 2003 aviséiert a schlussendlech gouf de schrëftleche Rapport vun der Comexbu de 25. Oktober 2003 ugeholl.

(M. Niki Bettendorf prend la Présidence)

Här President, ech hunn elo all déi Datumen an eenzel Dépöten hei, déi verschidde Leit vläicht e bësse generft hunn, ganz explizit opgezielt, an dat net ouni Grond. Ech wollt domadder beweisen, datt bis elo nach keen, net ee vun den Intervenanten, weder d'Regierung nach d'Cour des Comptes nach de Conseil d'État nach mir als Chamber selwer, sech un den Timing konnten halen, deen dat neit d'Kontabilitéitsgesetz u sech virschreift. D'Cour des Comptes weist och an hirem Rapport op dese Problem hin, mä et gëtt allerdéngs och Erklärungen an et gëtt och Ursaache fir dese Retard, déi all am schrëftleche Rapport nozeliese sinn.

Et muss een elo an deem an och am nächste Joer kucken, wou mer mat der Datumsvirgab aus dem 99er Gesetz hikommen. Et muss ee kucken, ob des d'Datumsvirgaben an der Praxis och anzehale sinn oder ob se net anzehale sinn. Bei der Année de démarrage vun deenen neie Prozedure konnt een op jiddfer Fall kengem vun den Acteuren ënnerstellen, se wieren net gudde Wëllens gewiescht, fir sech bescht méiglechst un déi eenzel Délaien ze halen.

Zu de Konte selwer, wëll ech mech op e puer Chiffère beschränken; den Detail dovunner ass och am schrëftleche Rapport an och am Rapport vun der Cour des Comptes nozeliesen. D'Recetté steigen um Kont par rapport zum Budget definitiv ëm 4,8%, déi ronn 262,635 Milliounen Euro ausmaachen. D'Dépenses hirsäits klammern och ëm 4,8%, wat ronn 261,550 Milliounen Euro ausmécht. Et bleift dann deemno e Boni, deen 83,5% méi héich ass wéi deen, dee virgesinn ass.

A reellen Zuelen ass dat awer e bëssen anescht, do schléisst de Kont of mat engem Boni vun 2,384 Milliounen Euro. Abstention faite vun der Affektatioun vum Excédent vun de Recetté vun engem Montant vun 150 Milliounen Euro an déi eenzel Fongen, sinn Dépenses courantes en capital, wéi se am Budget virgesi sinn oder virgesi waren, nëmmen ëm 2% iwwerschratt ginn, wat en valeur absolue 111,55 Milliounen Euro ausmécht. Bei dese supplementaren Dépenses stinn d'Transferten un d'Sécurité sociale mat 97,7 Milliounen Euro zu Buch.

Wat d'Restrictioun bei der Ausgabepolitik ugeet, huet sech d'Regierung an deem Fall, dat heescht also d'Regierung vum Budgetsjoer 2001, mat Sécherheet eng Bonne note verdéngt. Déi genee Chiffère vun de Plus-valuë vun de Recetté kënn dir och am schrëftleche Rapport noliesen.

À titre indicatif ginn ech do just dräi Zuelen: d'Impôts directs verzechnen e Plus vun 187,352 Milliounen Euro, d'Impôts indirects e Plus vun 148,006 Euro, d'Droits de Douanes et Accises hunn e Minus vun 97,032 Euro. Déi eenzel Fongen, déi mat 150 Milliounen Euro gespeist goufen, sinn déi heiten: Fonds de la coopération et du développement mat 25 Milliounen, Fonds pour le financement des infrastructures socio-familiales mat 20 Milliounen, Fonds spécial des investissements hospitaliers mat 40 Milliounen, de Fonds d'investissement public sco-

laire och mat 40 Milliounen, de Fonds pour la loi de garantie mat 15 Milliounen an de Fonds du rail schlussendlech mat 10 Milliounen Euro.

Well de System nei ass, wëll ech awer nach ervirhiewen, datt de Contrôle financier während dem Exercice 2001 236.834 Operatiounen validéiert huet, dovunner 44.342 Engagementer an 192.492 Ordonnancen. 16-mol hu verschidde Ministären nom Refus de Visa vum Contrôle financier e Passer-outre missen ordonnéieren. Selbstverständlech louch bei dese verschiddene Passer-outren ëmmer en Arrêté motivé vir.

Beim Contrôle intensifié de certaines dépenses d'acquisition schreift d'Cour des Comptes an hirem Rapport: «En ce qui concerne le contrôle de la légalité et la régularité des dépenses, la Cour des Comptes constate que les résultats obtenus lors de ces contrôles sont de manière générale satisfaisants, pour la plupart des dépenses les procédures prévues par la loi ont été respectées.»

D'Cour bemängelt allerdéngs, datt den Archivage an de Classement vun de Pièces justificatives vun den Dépenses nach ëmmer net geregelt ass. Am Moment archivéiert nach all Ministère no senge Regeln an no senge Méiglechkeeten. Et gouf allerdéngs heizou e Règlement vun der Direction du contrôle financier ausgeschafft, an dat schonn 2001; e Règlement wat awer bis haut nach net den Accord vum Conseil de Gouvernement fonnt huet. Fir hei en eenheetleche Modell ze hunn, wéi an no wat fir enge Kritären déi eenzel Pièce schlussendlech sollen archivéiert ginn, wier et schonns wichteg, datt dat Règlement hei vun der Regierung trotz all deem géif schnellstméiglech geholl ginn.

Verschidden Irregularitéiten, déi d'Regularitéit vun den Dépenses ugin, huet d'Cour och no hiren Interventiounen dann awer dach nach festgestallt - ech wëll hei net an den Detail agoen, och déi kënn der alleguerten am Rapport vun der Kommissioun an och am Rapport vun der Cour liesen.

Déi concernéiert Ministären, wëll ech allerdéngs hei soen, waren de Ministère du Travail et de l'Emploi, den Educationministère, de Ministère de l'Environnement an de Ministère des Affaires étrangères en ce qui concerne les comptables extraordinaires. Comptables extraordinaires, déi hiren Dekont ze spéit oder déi guer keen Dekont vun hiren Aktivitéiten eraginn; sinn u sech awer näischt Neies - et kann een do scho bal soen, alle Jahre wieder - a bedeuten deemno, net eréischt säit haut, och e Problem.

Déi laang Lëscht mat den Nimm an och mat den Datumen, déi mir virgeluecht kruten, bedeit, datt wann de Contrôle vun de Statsfinanzen an deem Domän soll eescht geholl ginn, datt hei akuten Handlungsbedarf besteet an datt do och schnellstméiglech eppes muss geschéien. Et ass u sech net ze akzeptéieren, datt elo no den neie Kritären hei am Land all Ministären, all Verwaltungsech an der Regel - muss een awer soen - vill Méi ginn, fir no deenen neie Kritären do ze funktionéieren, an op där anerer Säit maachen do verschidde Comptables extraordinaires, wéi wann et kee Contrôle géif ginn oder wéi wann d'Gesetz iwwerhaapt nach net bei hinnen ukomm wier a wéi wann d'Gesetz net néideg wär.

Et ass haut, Här President, guer kee Problem, fir mat moderne Kommunikationsweeër eng Kontabilitéit à jour ze halen. Ech weess och, datt de Ministère des Affaires étrangères do un neie Modeller schafft, fir des Onregelméissegkeeten ze bannen, mä wéi gesot et gëtt héich Zäit, datt mir dat an de Grëff kréien. Et ass net eréischt säit haut, datt dat besteet. De Conseil d'État mécht a sengem Avis d'Remarque - an dat och dëst Joer net

fir d'éischt -, datt keng Analyse économique virläit wat déi eenzel Plus-valuen oder Moins-valuen ugeet.

Dat gesot, Här President, bleift festzehalen:

1. Dat neit Kontabilitéitsgesetz, och wann et net 100%eg applicabel ass, verstärkt op jiddfer Fall der Chamber hire Rôle wat de Contrôle vun der Exécutive ugeet - et verstärkt dee Contrôle enorm.

2. Verschidde Ministären oder Verwaltungen ginn u sech, wa se gefrot ginn, déi néideg Erklärungen zu verschiddene Problemer, anerer doe sech natierlech e bësselche méi schwéier, mä ech gi mol dovunner aus, datt dat sech och appendele wäert.

3. An der Regel ass awer eng gutt Zesummenaarbecht, voire Explikatioun, bei Problemer tëschent de Ministären an de Verwaltungen op där enger Säit an dem Contrôle an der Cour op där anerer Säit feststellen.

4. D'Praxis huet eis gewisen a wäert eis och an Zukunft nach weisen, datt mir net derlaanscht komme wäerten, fir dat 99er Kontabilitéitsgesetz op verschiddene Punkten ofzeänneren, ënner anerem och fir et e bësselche méi praktikabel a méi flexibel ze gestalten.

Dat gesot, Här President, bleift mir als Rapporteur just nach der Chamber ze recommandéieren, dese Projet de loi iwwert d'Konten 2001 an där virleiender Versioun ze stëmmen. Ech fir mäin Deel, wëll deene Leit Merci soen, déi nogelauschtert hunn, an ech wëll den Accord bréngen vu menger Fraktioun.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix. - Très bien.

M. le Président. - Merci, Här Clement. Als éischte Riedner ass d'Madame Flesch ageschriwwen. Madame Flesch, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

Mme Colette Flesch (DP). - Merci villmoos. Här President, Dir Dammen an Dir Hären, fir d'alleréischte wëll ech dem Rapporteur, dem Kolleg Lucien Clement, fir säi Rapport Merci soen. Ech wëll och net alles dat widerhuelen, wat en a senger detaillierter Analys souwuel am schrëftleche wéi am mëndleche Rapport gesot huet. Ech wëll awer dat eent oder dat anert besonnesch ënnersträichen. Sou zum Beispill, dass de Budget 2001 deen éischte war, deen ënert deenen neie Regele souwuel fir d'Cour des Comptes wéi och fir d'Comptabilité de l'État ofgewéckelt ginn ass. Also, säit dem 1. Januar 2001 ass och d'Direction du Contrôle financier agesat ginn am Ministère des Finances als Instance de contrôle a priori vum Pouvoir ordonnateur.

Wann de Finanzminister hei wier, da géng ech hie froen, e soll ons wann ech glift soen, wat fir en Impact des nei Moosnam hat fir de Budget 2001 an - wann en dach och scho soe kéint - fir déi Budgeten 2002, 2003 zum Beispill. Vu dass e sécher d'Oueren huet alles ze héieren, och wann en net an der Chamber ass, sinn ech iwwerzeegt, dass e mer duerno a sengen Äntwerten op déi Fro wäert äntwerten - Big Brother, as you know, is watching us.

(Hilarité)

De Rapport iwwert de Compte général vum Stat ass also deen éischten, deen d'Cour des Comptes finaliséiert huet als Instance de contrôle externe des finances publiques. Or, wéi de Rapporteur et scho gesot huet, hat d'Cour des Comptes Schwierigkeete fir hiren Avis an der festgesetzter Zäitlimite ofzeginn, dat heescht fir den 30. Dezember 2001. An dat net well d'Cour des Comptes net séier genuch geschafft huet, mä wéi d'Trésorerie de l'État déi komplett an definitiv Versioun vum Projet de loi iw-

wert de Règlement vun de Konten 2001 eréischt den 11. Oktober 2002 agereecht huet. Och d'Trésorerie de l'État hat Grënn, woufir se d'Délaïen net konnt anhalen: Si hätten mat engem neien Informatiksystem ze sinn. All déi nei Députierten an deem Haus wëssen, wéi schwéier et ass en neien Informatikssystem ze meeschteren, esou dass ech also all Verständnis hu fir d'Schwieregkeeten, deenen d'Trésorerie de l'État begéint ass.

Quoi qu'il en soit, de Rapport général vun der Cour des Comptes ass also eréischt am Januar 2003 virgeluecht ginn. Et sinn also, wéi de Rapporteur och schonn ënnerstrach huet, Ursaachen do, wisoou déi eenzel Institutionen oder Administratiounen net konnten am Délai hir Contributiounen ofliwweren. Mir géinge fir onsen Deel hoffen, dass dat Kannerkrankheete ware bei der éischter Mise en œuvre vun deene Gesetzer an dass dat an Zukunft net méi wäert anrieden, an net méi spéit wéi bei de Konten 2002 wäerte mer jo dann d'Geeleehheet hunn ze kucken, wéi dat verlaft ass.

An deem Zesammenhang wëll ech ënnersträichen, dass mer d'accord si mat der Cour des Comptes, wa se seet, et soll ee ganz besonnesch deem Rechnung droen, dass Inventaires uniformes tëschent allen Départementer an Administratiounen a Servicer kënnen opgestallt ginn, dass een also eng gewësse Kohärenz huet an deenen Dokumenter, déi sech mat deene Froe beschäftegen.

ëst Joer ware mer mat enger neier Budgetprozedur konfrontéiert - fir de Budget 2005. De Rapporteur vum Budget huet gëschter jo och ënnerstrach, dass senger Meinung no déi nei Prozedur dozou bäidréit, dass een eng méi prezis Iwwersiicht huet vun den Dépenses a vun de Recettes, déi de Stat am kommende Joer muss maachen a kréien, dass d'Administratioun méi Zäit hu fir d'Préparation vum Budget sécherstellen an dass selbstverständlech och déi lescht Statistiken dann disponibel sinn. Dat misst alles also dozou féieren, dass mer mam Budget méi no un de Konte leien. Et misst een och kënnen hoffen, dass déi nei Prozedur dozou wäert bäidroen, dass d'Administratiounen an Zukunft manner oft Gebrauch musse maache vun der Institution vun de Comptables extraordinaires.

Compte tenu vun dese Remarques, Här President, approuvéiert meng Fraktioun de Compte général vum Exercice 2001 an ënnersträicht an erënnert drun, dass déi allergréissten Exactitude an der Elaboratioun vum Budget muss versicht ginn a muss gesicht ginn an dass selbstverständlech bei där Elaboratioun een och muss de wirtschaftleche Perspektive Rechnung droen. Mä zu där Fro komme mer an den Debatte vun där nächster Woch.

Ofschléissend also, Här President, mir wäerten dese Projet stëmmen.

M. le Président. - Merci, Madame Flesch. Als nächste Riedner ass den Här Ben Fayot agedroen. Här Fayot, Dir hutt d'Wuert.

M. Ben Fayot (LSAP). - Här President, selbstverständlech fanne mer de Rapport vum Här Clement ausgezechent, wéi en och an der Kommissioun ofgestëmmt ginn ass. Mir hunn ons iwwert dee Rapport enthalten an der Kommissioun, wäerten ons och hei an der Plénière enthalten, aus där Ursaach, déi ech schonn hei ugin hunn iwwert de Kont vun 2000, well dat e Budget war vun der viregter Regierung. Mir sinn net mat deem Budget d'accord gewiescht. Mir sinn awer mat der Manéier, wéi dee Budget exécutéiert ginn ass, an och wéi en an de Konten technesch zum Virschäi kënnt, d'accord, dofir enthalte mer ons.

Ech wollt awer nach derbäi soen, dass ech déi Aarbecht vun der Co-

mexbu eng wichteg Aarbecht fanne fir déi parlamentaresch Dimensionen vun der Lëtzebuerger Chamber. Dir wësst, dass mer ganz vill Saachen an der Logik vun der Opposition an der Majoritéit maachen an am Fong geholl ze mann Saachen an der Logik vun der Exekutiv par rapport zu der Legislativ. Ech mengen, mir hunn duerch des Kommissioun an och duerch d'Schafung vun der Cour des Comptes an iwwerhaupt duerch déi Mechanismen, déi am Gesetz vun 1999 dra sinn, och de Contrôle parlementaire iwwert d'Ausführung vum Budget verstärkt.

(M. Lucien Weiler reprend la Présidence)

Dat ass och dokumentéiert do duerch, dass ee Member vun der Opposition President vun där Commission du Contrôle de l'exécution budgétaire ass. Dat alles ass selbstverständlech wichteg. Ech mengen och, wéi d'Madame Flesch gesot huet, dass een eng Kéier kënnt dat Gesetz vun 1999 a sengen Effeten évaluéieren. D'Cour des Comptes huet scho gewësse Remarques doriwwer gemaach. Mä dat kann een nach eng Kéier méi am Detail maachen.

Dat hei, déi Konte vun 2001 sinn déi éischt, déi eigentlech no där neier Prozedur duerchgezu sinn. Et ass natierlech e bësse bedauerlech, dass mer dat um Enn vun 2004, bal am Ufank vun 2005 maachen. Dat ass e bësse wäit ewech vun deene Konte vun 2001. Dat huet sech jo verbessert an deene Joren duerno, 2002 an 2003, déi mer och scho vrun der Kommissioun hunn.

Dat gesot, also nach eng Kéier, meng Fraktioun wäert sech bei dem Vote iwwert dese Rapport enthalten.

M. le Président. - Merci, Här Fayot. Als nächste Riedner ass den honorabelen Här Mehlen agedroen. Här Mehlen, Dir hutt d'Wuert.

M. Robert Mehlen (ADR). - Här President, ech mengen dat meescht hätt de Rapporteur gesot, deem ech och fir seng Interventioun hei wëll Merci soen. En hat eng ondenkbar Aufgab an enger Budgetatmosphär, enger Krichs- oder Ausernanerungsatmosphär vun deem Budget, dee kënnt, deen d'Leit natierlech wesentlech méi interesséiert wéi e Kont vun engem Joer, wat elo schonn dräi Joer zrëckläit.

Et muss een d'Cour des Comptes ëmmer erëm félicitéiere fir déi Aarbecht, déi se mécht. Si huet och des Kéier erëm eng ganz Partie Kapitelen am Detail opgeschafft, wou ee vill wichteg Informatiounen kritt. Esou gesäit een, dass 593 Refus de visa awer komm sinn am Kader vun där neier Prozedur, wou déi allermeescht da berengegt si ginn, mä wou trotzdem eng Partie Passer-outre nach waren. Et ass zum Beispill och e Contrôle de la réalité gemaach ginn. Et ass op d'Plaz kucke gaange ginn, ob dann Acquisitiounen, déi bezuelt gi sinn, effektiv duerchgefouert si ginn, an et ass op Plaz festgestallt ginn, dass dat net ëmmer esou war, wéi et presentéiert ginn ass. Sief et, dass aner Saachen ugeschaf gi waren; sief et, dass och deelweis mat falsche Rechnungen geschafft ginn ass, wat eigentlech net dierft virkommen. Mir hunn d'Explikatiounen dofir geliwwert kritt.

Mir denken awer, dass deen Exercice heilsam ass fir déi Leit, déi all Dag doranner schaffen, déi et och sécher an deem legislative Kader, dee mer hunn, net ëmmer liicht hunn de Budget ze exécutéieren, an da probéieren alt vläicht op déi eng oder déi aner Manéier hir Problemer geléist ze kréien. Mä et muss een awer ëmmer erëm op de Respekt vun der Legalitéit pochen. Et ass festgestallt ginn, dass plazeweis keng Inventairen existéiert hunn. Dat schéngt eis och wichteg ze sinn, dass dat, do wou et bis elo

nach net besteet, gemaach gëtt, fir dass een d'Iwwersiicht iwwert dat behält, wat de Stat géréiert.

Mir hunn e Kapitel dra vun de Crédits non limitatifs. Ech gräifen do ee Punkt eraus, well en interessant ass, well do ass net vill driwwer geschwat ginn. Do gëtt et esou e flotten Artikel, deen heescht „dépenses diverses jugées opportunes par le Gouvernement“. Dat ass esou eng Virwëtzttut, wou d'Regierung e bësse sech e Spillraum gëtt fir verschidde Saachen ze regléieren, déi net am Budget virgesi waren.

Da gesi mer dann hei, dass 10.000 Euro virgesi waren an dass 3,2 Milliounen Euro ausgi sinn an eng vun den Haaptursaache sinn oder d'Haaptursaach ass, dass déi Gesellschaft Gedelux - jiddereen erënnert sech nach un dee berühmten Industrietipp -, dass d'Regierung do 50% bäigesteiert huet fir de Passiv do ewech ze kréien, dat sinn 3,1 Milliounen Euro gewiescht. Do gëtt natierlech im Nachhinein net vill driwwer geschwat. Ech fannen et och komesch, muss ech soen, dass et iwwert deen Artikel do regléiert ginn ass.

Mir hunn e Kapitel erëm dran iwwert d'Comptables extraordinaires. Ech mengen de Rapporteur huet dat gesot, do muss effektiv eppes geschéien. Mir kënnen net all Kéiers heihinner jéimere kommen, dass do esou grouss Retardé sinn.

Et ass och e Kapitel dran iwwert d'Montants non régularisés, dat regelméisseg do ass, wou et ëm Litigé geet besonnesch bei Gehälter, déi einfach nach net definitiv gekläert sinn a wou och schrecklech vill mat virgeschleeft gëtt iwwer laang Joren, wat engem eigentlech och ze denke gëtt, well ee géing mengen déi Litigé missten awer definitiv berengegt sinn an dat misst dann och endlech an de Konte berengegt ginn. Do schleefe mer 5,8 Milliarde Frang awer des Kéier mat virun, déi net definitiv regulariséiert sinn.

Et feelt des Kéier ausnahmsweis d'Kapitel iwwert d'Marchéen, besonnesch iwwert d'Marchés de gré à gré ex post, déi eis och heiansdo Kappwéi maachen. Mir sinn der Meinung, Här President, dass een der Cour des Comptes, besonnesch an där Zäit wou mer haut sinn, iwwert dat eraus wat hir duerch d'Gesetzer bis elo zousteet, an dat ass de Contrôle vun der Legalitéit, der Regularitéit an der Bonne gestion financière, iwwert déi ee sech natierlech stonne laang kann ënnerhale wéi wäit d'Kontrollrecht vun der Cour des Comptes do geet, dass ee soll probéieren dat Kontrollrecht iwwer just déi Bonne gestion financière weider auszudehnen.

Däitschland beispillsweis huet a senger Gesetzgebung stoen, dass de Rechnungshaff ka kucken, ob e bestëmmtent Zil net och mat anere Moyaen wesentlech bälleger hätt kënnen erreecht ginn. Do läit wierlech eng bedeutend Nuance dran. Hei gëtt méi oder wéineger dat respektéiert, wat décidéiert ginn ass. Et gëtt bal nëmmen d'Legalitéit an d'Regularitéit gekuckt. Do muss eiser Meinung no nach en Effort gemaach ginn.

D'Comexbu, ech wëll dat och ënnersträichen, déi eng ganz nützlich Aarbecht mécht, ass amgaangen och d'Kontabilitätsgesetz, wou elo d'Erfahrungen virleien, ze réexaminéieren. Dat ass en Exercice, deen en cours ass, a wou ganz sécher och en etlech Konklusiounen erauskommen, déi et méiglech maachen, dass dat Gesetz och fir déi Leit, déi domat ëmginn, besser ze applizéieren ass an Zukunft.

Et huet sech zum Beispill bei engem vun deene berühmte Schan-

tercher, wou mer elo déi lescht Zäit déck Kreditter hu missen nostëmen, an der Diskussioun erausgestallt, dass an engem Fall de Kredit, deen d'Chamber accordéiert hat, an den Engagementer scho relativ wäit dépasséiert war. Op eng Fro hin ass gesot ginn, dass wär ganz schwéier fir déi Leit, déi do operéieren, fir dat kënnen ze kontrolléieren. Ech mengen, do weist sech eng Lacune, déi onbedéngt muss ausgewëscht ginn. Et ass och e Problem, wou ee sech freet: Wéini muss dann de Contrôleur financier d'Schell zéien? Wéini gesäit den Ordonnateur, dass et Zäit ass fir ze soen: „Et geet wahrscheinlich net duer mat deem autorisierte Kredit; mir musse kucken, dass mer e Gesetz maachen?“ Musse mer bei klengen Dépassementer iwwerhaupt e Gesetz maachen? Dat sinn alles Froen, déi am Raum stinn, déi mer deemächst oder an deenen nächste Méint wäerten diskutéieren a wou mer och hoffentlech eng Léisung wäerte fannen.

Här President, ech sinn domadder mat menge Remarques fäerdeg. Mir haten de Budget 2001 net gestëmmt. Mir wëssen alleguer, dass mer och näischt um Kont kënnen änneren, ob mer e stëmmen oder net. Mir wäerten eis bei der Ofstëmmung enthalten.

Ech soen lech Merci.

M. le Président. - Merci, Här Mehlen. D'Regierung huet elo d'Wuert.

M. Luc Frieden, Ministre du Trésor et du Budget. - Här President, meng Kolleeg soe mer ech hätt de Mëtte schonn esou vill geschwat, dass ech am Fong wollt mech deem ralliéieren, wat hei de Rapporteur zu deem Projet gesot huet, deem ech dofir och Merci soen. Ech si frou, dass déi Konten hei gestëmmt ginn, woubäi ech just géing um Schloss un dat, wat den honorabelen Här Fayot gesot huet, dee bedauert huet, dass ze oft hei géing an der Logik vu Majoritéit an Opposition geschwat ginn an net genuch an der Logik vun Exekutiv a Legislativ, géing ech just dann och d'LSAP-Kolleegen invitéiere fir och dese Projet an der Perspektiv vun Exekutiv a Legislativ ze stëmmen, well hien huet jo selwer gesot, et wär e gudde Projet.

Merci.

M. Ben Fayot (LSAP). - Dofir stëmmen mer jo net dergéint.

M. le Président. - Dir Damen an Dir Hären, mer sinn elo...

Mme Colette Flesch (DP). - Här President!

M. le Président. - D'Madame Flesch freet nach d'Wuert.

Mme Colette Flesch (DP). - Jo, Här President, ech hat dem Minister eng prezis Fro am Zesammenhang mat dem Exercice 2001 gestallt. Ech wier frou, wann hie mer dorobber eng Äntwert kéint ginn.

M. le Président. - Här Minister.

M. Luc Frieden, Ministre du Trésor et du Budget. - Här President, ech bieden d'Madame Flesch mech ze entschëllegen, dass ech déi Fro vergiess hat. Ech mengen, et war d'Fro vun dem Effet vun deene Kontrollmechanismen, ob een dee ka mesuréieren op d'Dépenses an d'Exekutioun vum Budget.

Mme Colette Flesch (DP). - D'Fro goung iwwert d'Effikassitéit vun der Direction du Contrôle financier, déi an deem Exercice jo fir d'éischt agesat ginn ass.

M. Luc Frieden, Ministre du Trésor et du Budget. - Voilà, et ass also déi Fro. Ech mengen, dass een dat net mat aller Präzisioun ka moossen.

Mme Colette Flesch (DP). - Ouni Präzisioun.

(Hilarité)

Impression générale.

M. le Président. - D'Madame Flesch hätt gären eng Evaluatioun.

M. Luc Frieden, Ministre du Trésor et du Budget. - Et hänkt dovunner of, Här President, wien Der frot. Dat Gesetz ass jo e Resultat vun enger laanger an deemem Haus geféierter Debatt, no de Problemer, déi viru Joren am Gesondheitsministerium bestanen hunn, an dann ass e Kontrollmechanismus agefouert ginn duerch d'Gesetz iwwert d'Reform vun der Kontabilitéit vun 1999, dass déi, déi deemools fir dat Gesetz plädéiert hunn a wéi se et hu missen exekutéieren, ech schwätze vun alle Kolleegen aus der viregter Regierung, sech schrecklech beklot hunn iwwert déi Kontrollmechanismen, déi do ageféiert gi sinn.

Duerfir, wann Der mech frot, Här President, da soen ech, dass dee Kontrollmechanismus gutt ass, well en erlaabt d'Legalitéit vun den Dépenses ze kontrolléieren an duerfir mengen ech, dass eng ganz Rei Saachen - ech soen emol Saachen - net méi gemaach ginn, egal ob se virdrun aus Inadvertance virkomm sinn oder wellentlech falsch gemaach gi sinn. An deem Sënn mengen ech, dass et eng Protektioun ass vun de Steiergelder.

Déi, déi all Dag domadder ze liewen hunn, verstinn ech och, dass déi sech oft driwwer bekloen, dass dat eppes relativ Komplizéiertes ass, dass dat zu villen zousätzlechen Ennerschrëften a Kontrollen an zu Diskussiounen mat deem Contrôleur financier féiert.

(Interruption)

Och wat d'Zäit ugeet, wéi d'Madame Jacobs komplettéiert wat ech hei soen.

Nach eng Kéier, ech mengen, dass déi Mechanismen, gradesou wéi d'Commission des Finances et du Budget, déi ech net ka jugéieren, mä déi Dir kënnt jugéieren, ech mengen, dass all déi Mechanisme bei engem Budget vu 7 Milliarden, iwwert dee mer elo grad geschwat hunn, scho Sënn maachen; wat net heescht, dass een déi och le cas échéant kann no fënnef Joer oder no méi Joren nach eng Kéier iwwerwuerken. Mä grondsätzlech war dat dee richtige Wee.

Et ass iwwergens dee Wee, deen och all déi aner Länner ginn, well et am Fong e Contrôle interne ass, dee mer fréier an där doter Form beim Stat net haten, wou mer nëmmen e Contrôle externe a posteriori haten, deen net am Ministère war. Woubäi ech awer och nach eng Kéier soen, wat d'Leit nach ëmmer net wëssen, dass, obschonn d'Direction du Contrôle financier mir hierarchesch ënnerstallt ass, deen einzelne Contrôleur financier vum Trésors- a Budgetsminister keng Instruktiounen ze kréien huet. Dee kuckt also selwer a sengem Ermessen, ob déi Dépense der Legalitéit entsprécht oder net, fir dass en ebe keng Influenz, politescher oder soss Natur, ka subisséieren. An ech mengen, wéi gesot, ënnert dem Stréch, dass dee Mechanismus sech bewährt huet.

Merci.

M. le Président. - Ech denken, dass dat eng detailléiert Äntwert ass, Madame Flesch, op Är Fro. Domat wär d'Debatt definitiv ofgeschloss a mir kommen dann zur Ofstëmmung iwwert d'Konten vum Joer 2001.

Vote sur l'ensemble du projet de loi et dispense du second vote constitutionnel

Wie fir de Projet ass stëmmt mat Jo, wien dergéint ass mat Neen oder en enthält sech.

De Projet de loi 4965 ass mat 41 Jo-Stëmme bei 19 Enthaltungen ugeholl.

Ont voté oui: Mme Nancy Arendt, M. Lucien Clement, Mmes Christine Doerner, Marie-Josée Frank, Marie-Thérèse Gantenbein-Koullen, MM. Marcel Glesener (par M. Laurent Mosar), Norbert Hauptert, Mme Françoise Hetto-Gaasch, MM. Ali Kaes, François Maroldt, Paul-Henri Meyers, Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Patrick Santer, Marcel Sauber, Jean-Paul Schaaf, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Nancy Arendt), Mmes Nelly Stein, Martine Stein-Mergen, MM. Fred Sunnen, Lucien Thiel, Lucien Weiler et Michel Wolter;

MM. Xavier Bettel, Niki Bettendorf, Mme Anne Brasseur (par M. Xavier Bettel), M. Emile Calmes (par M. Henri Grethen), Mme Colette Flesch, MM. Charles Goerens, Henri Grethen, Paul Helminger, Claude Meisch et Carlo Wagner;

MM. Claude Adam (par M. Felix Braz), François Bausch, Felix Braz, Camille Gira, Jean Huss, Henri Kox (par M. Camille Gira) et Mme Viviane Loschetter.

Se sont abstenus: MM. Marc Angel, Alex Bodry (par M. Ben Fayot), John Castegnaro, Mme Claudia Dall'Agnol, M. Fernand Diederich, Mme Lydie Err, MM. Ben Fayot, Jean-Pierre Klein, Mme Lydia Mutsch (par M. Roland Schreiner), MM. Roger Negri, Jos Scheuer, Romain Schneider, Roland Schreiner et Mme Vera Spautz;

MM. Gast Gibéryen, Jacques-Yves Henckes, Aly Jaerling, Jean-Pierre Koepf et Robert Mehlen.

Gëtt d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass esou décidéiert.

Dir Dammen an Dir Hären, mir kommen dann zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour, dat ass d'Diskussioun vum Projet de loi 5344, eng europäesch Konvention fir d'Bekämpfung vum Terrorismus. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht. Et si bis elo ageschriwwen: déi Häre Bettel, Bodry a Braz. D'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, déi honorabel Madame Christine Doerner. Madame Doerner, Dir hutt d'Wuert.

3. 5344 - Projet de loi portant approbation du Protocole portant amendement à la Convention européenne pour la répression du terrorisme, fait à Strasbourg, le 15 mai 2003

Rapport de la Commission juridique

Mme Christine Doerner (CSV), *rapporteuse*.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'Veronsécherung vun der Zäit vum kale Krich ass entre-temps vergiess, läit wäit zréck. Den Terrorismus bedeit haut fir vill Leit d'Plo vum 21. Jorhonnert. Déi apokalyptesch Attacken op New York a Madrid hunn d'Öffentlechkeet an der ganzer Welt an Otem gehalten.

Den Terrorismusphenomeen u sech ass net nei. De Cliché vum traditionellen Terrorismus ass d'Saach vun identifizéierbare Gruppen, déi selektiv virginn, mat kloer politesch sozial oder wirtschaftlechen Ziler, wéi zum Beispill d'Organisatioun Abu Nidal am mëttleren Orient, wéi déi rout Arméifraktioun an Däitschland, wéi awer och aner ethno-nationalistesche Terrorbewegungen, wéi d'IRA oder d'ETA. Dat heescht, och scho virum September 2001 huet d'Antiterrorbekämpfung eng wichteg Roll an der Sécuritéitspolitik an Europa gespillt.

Nom Attentat op d'olympesch Duerf vun 1972 zu München, hu mir den internationale Charakter vum Terrorismus realiséiert. Dofir huet 1975 den Aarbechtsgrupp TREVI d'Grondlage vun enger eu-

ropäescher Antiterrorgesetzgebung ausgeschafft an hir Aktivitéite sinn an der drëtter Sail vum Maas-trechter Traité iwwerholl ginn.

An esou ass 1977 déi europäesch Convention pour la répression du terrorisme a Kraaft getrueden, déi Lëtzebuerg oui Reservé 1981 ratifizéiert huet. Dës Konventioun gesäit d'Vereinfachung vun Ausliwwerungsverfahen an d'Dépolitisation vun enger ganzer Rei vun Infractiounen vir, awer och dass d'Antiterrorgesetzgebung net duerf d'Gläichgewicht zwëschent der Sécherheet op där enger Säit an de Mënscherechter op där anerer Säit a Gefor bréngen.

Nom 11. September huet dës Konventioun vu 1977 nei Impulser kritt. Firwat? Well den Terrorismus vun haut eng weltwäit a global Dimensioun huet, politesch a reliéis motivéiert ass an d'Terroriste mat katas-trophal destruktiver Gewalt virun allem versichen d'Opmierksamkeet an den internationale Medien op sech ze zéien. Terrorakte vu klen-gen, schwéier erfaassbare Gruppen hunn eng richtig Sabotage-wirkung op eis Infrastrukturen, op eis Ekonomie a ganz oft och op eis Liewenszefriddenheet. Dofir hunn d'europäesch Ministere beschloss grouss Ustrengungen ze maachen, fir dësem Phenomeen wierksam ze begéinen, an e multi-disciplinären Aarbechtsgrupp beoptraagt, fir d'alleréischte déi international juristesche Instrumenter vum Europarat a puncto Terrorbekämpfung op hir Wierksamkeet ze iwwerpréifen an d'Konventioun vun 1977 géint den Terror à jour ze setzen. An esou ass de Projet de protocole ausgeschafft ginn, dee Lëtzebuerg den 11. Juli 2003 ënnerschrifwen huet, an iwwert dësse Gesetzesprojet, deen nach d'Madame Lydie Polfer signéiert huet, wëlle mer haut ofstëmmen.

Wat gesäit dee Protokoll vir? Fir d'alleréischte eng Lëscht, d'Lëscht vun den internationale Konventionen, déi eng ganz Rei vu Gewaltta-te virgesinn, déi gëtt vun zwou op zéng erweidert. Mir fannen elo an där Lëscht och déi UNO-Konvention iwwert d'Finanzéierung vum Terrorismus. Dat heescht an der Praxis, dass bei dësen Delikten eng Extraditioun oder eng Aide judiciaire net méi kënn verweigert ginn, dat wëllt soen, den Hauptschëllegen oder seng Komplizen, och wann et nëmmen eng Tentative war, gi verfollegt a bestrooft.

De Protokoll gesäit och eng Restriction vir, wat d'Reserve betrëfft. An dat war deen delikaatste Punkt bei de Verhandlungen, well mir wëssen all, dass e Stat net gär op seng Souveränitéit en matière de compétence pénale nationale verzicht. D'Länner behalen no dësem Protokoll awer hir Reservé. Just, si hu kee generelle Charakter méi a wann e Land net Wëlles huet enger Extraditionsdemande nozegoen, muss se dës Décisioun motivéieren, a wann et sech ëm ganz staark Delikten handelt, muss se och déi Deliktgravitéit berücksichtegen.

Ausserdeem gesäit de Protokoll vir, dass zwee Comitéë sech sollen ëm déi gutt Exekutioun vun der Konventioun bekëmmere. Dat ass fir d'éischt de Comité européen pour les problèmes criminels, dee schonn ëmmer existéiert huet, seng Kompetenz gëtt erweidert, an do derniewent gëtt de COSTER (Conférence des États contractants contre le terrorisme) ge-grënt.

Bis elo konnte just d'Membere vum Europarat d'Konventioun vun 1977 ënnerschreiwen, no dësem Protokoll ass dës Konventioun och op-gemaach fir aner Länner. An der Zukunft soll och dës Konventioun kënnen duerch eng vereinfacht Prozedur geännert ginn, déi Ännerungen brauchen net méi duerch e Protokoll gemaach ze ginn.

Nom 11. September war et dem Ministerrat kloer, dass Europa eng verstärkt polizeilech a justiziell Ze-summenaarbecht a Koordinatioun brauch. Et soll en Espace euro-

péen pénal geschafe gi mat Instru-menter wéi Eurojust, wéi Europol an och wéi de Mandat d'arrêt euro-péen. Dat bedeit, wat de Mandant d'arrêt européen betrëfft, deen, wéi der wësst, de 17. März dëst Joer a Kraaft getrueden ass, dass am Kader vun de Relatiounen zwë-schent Länner aus der EU d'Ge-setz vum Mandant d'arrêt euro-péen dës Konventioun vun 1977 ersetzt; ersetzt, selbstverständlech ënnert der Bedingung, dass dës Kader-Décisioun vum europä-eschen Haftbefehl och transpo-séiert gouf.

Ech wëll awer nach kuerz op den Avis vum Statsrot zréckkommen. De Statsrot stellt sech d'Fro, ob d'Tatsaach, dass Lëtzebuerg déi eng oder déi aner Konventioun, déi am Artikel 1 vun der Konventioun vun 1977 opgelëscht sinn, net ënnerschriwwen huet, eng Incidenz hat op de Prinzip vun der double incrimination. Ech mengen net, well ech erënneren drun, dass de Prinzip vun der Extraditioun nëmmen da kann erfollegen, wann d'Faiten, fir déi eng Ausliwwerung gefrot gëtt, strofbar sinn, souwuel an deem Land dat d'Extraditioun freet wéi an deem Land dat d'Extraditioun soll exekutéieren. Dat wëllt soen, et stellt sech en plus iwwerhaapt kee Problem méi, säit d'Ge-setz vum 12. August 2003 iwwert d'Repressioun vum Terrorismus a Kraaft getrueden ass, well mir wësen all, dass den Terrorismus als solches als eng spezifesch Infrac-tioun am Artikel 135-1 vum Code pénal virgesinn ass.

Da mengt de d'Statsrot och nach, dass ee misst kucken ob eis Ge-setzer et erlaben, den internatio-nalen Engagementer nozekommen, och wann eng ganz Rei vun inter-nationale Konventionen, déi erm eng kéier an der Konventioun vun 1977 opgelëscht sinn, net ratifi-zéiert gi sinn. D'Äntwert op dës Fro läit erm eng kéier an der Applika-tioun vum Gesetz vum 12. August 2003, deen den Artikel 7-4 vum Code d'instruction criminelle of-geännert huet. Well no dësem Arti-kel ka jiddferen, dee sech am Ausland en terroristeschen Akt zu Schold komme gelooss huet, hei zu Lëtzebuerg veruerteelt ginn, selbstverständlech wann eng Ex-traditionsdemande virläit. Dat ass nom classesche Prinzip aut dedere aut judicare, entweder et geet een eraus oder et muss ee Justiz voll-zéien.

Zum Schluss wëll ech awer soen, dass et net duer geet bei dësem Protokoll, dass een nëmmen iwwer polizeilech a sécherheetstech-esch Kollaboratioun schwätzt, mä doriwwer eraus brauche mir eng gemeinsam Ustrengung vun alle Staten, alle Gesellschaften, a Re-liounen, wa mir wëlle géint den Ter-rorismus goen. Mir müssen d'Ur-saache vun der Gewalt erkennen an an d'Préventioun vum Terror mat Vernunft an Entschlossenheet in-vestéieren, well mir wëssen all, d'Philosophie vum Conseil de l'Euro-pe ass déi: Fir der Logik vum Ter-rorisme op laang Dauer ze begéi-nen, brauche mer eng gefestegt Kultur vun de Mënscherechter.

Op all dësen Ursachen hin, Här President, léif Kolleeginnen a Kol-leegen, wollt ech lech froen, ob mer dësse Projet de protocole kënn-stëmmen, mat der Bemierkung, dass ech den Accord vu menger Fraktioun hunn.

Ech soen lech Merci.

Plusieurs voix - Très bien.

M. le Président.- Merci, Ma-dame Doerner. Als éischte Riedner ass agedroen den honorabelen Här Bettel. Här Bettel, Dir hutt d'Wuert.

Maacht den Handy aus!

Discussion générale

M. Xavier Bettel (DP).- Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech wëll fir d'éischt hei der honorabeler Madame Doerner Merci soe fir dee komplette Rap-port, dee se hei gemaach huet; de ganzen Historique vun der Kollabo-ratioun fir den Terrorismus ze bekämpfen an den Detail vun deem Protokoll, dee mer haut solle stëmmen. Wéi d'Madame Doerner hei gesot huet, ass et ganz wich-teg, dass - egal wou en terroriste-schen Akt virbereet gëtt, exé-cutéiert gëtt, Leit zesummekomme fir e virzebereeden - en do ze bekämpfen ass.

Et hätt kee geduecht, dass a Spue-nien op eng kéier en Attentat net vun der ETA, esou wéi et jo am Ufank gesot ginn ass vun der Re-gierung, mä au contraire vun enger islamescher Grupp kéint organi-séiert ginn a mat deenen Al-Qai-das-Linken, déi dohanner fonnt gi sinn. Hei zu Lëtzebuerg ware mer jo awer och ganz paff, wéi mer op där däitscher Televisioun gehéiert hunn, dass en Attentat hei zu Lët-zebuerg op jidde Fall an der Pre-paratioun war. Vill Leit hunn ëmmer geduecht, zu Lëtzebuerg kéint ni esou eppes geschéien.

M. Aly Jaerling (ADR).- Mir waren och paff, wéi de Bomme-leeër komm ass.

(Hilarité)

M. Xavier Bettel (DP).- Also, Här Jaerling, Är Bemierkung ass Är Bemierkung. Mä tëschen engem Attentat wéi an Amerika oder a Spuenien an dem Bommeleeër géif ech awer eng Nuance maachen. Et gëtt och Terroristen an Terroristen. Fir verschidde Leit kéint een...

(Interruptions)

Une voix.- Mir wëssen nach ëmmer net, wien et war.

M. le Président.- Här Bettel, loosst lech net duerchernee bréngen.

(Hilarité)

An déi aner lauschteren no!

M. Xavier Bettel (DP).- Vun enger Attack vum ADR oder wéi?

(Interruptions)

Neen. Also...

(Interruptions et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Den Här Bettel huet d'Wuert.

M. Xavier Bettel (DP).- Wéi gesot ass et fir eis, fir d'Fraktioun vun der Demokratescher Partei selbstverständlech ganz wichteg. Wéi d'Madame Doerner et schonn hei gesot huet, hat d'Madame Pol-fer jo de Projet de loi do erabruecht mam Här Frieden. Fir eis ass et selbstverständlech och ganz wich-teg, dass dat gemaach gëtt.

Firwat? Éischstens soll net d'Excuse vun enger politescher Ursach eng Ursach sinn, fir datt d'Demande net poursuivéiert ka ginn a fir eng Extraditioun kënnen ze refuséieren. Ech wëll net soen, dass et total eraus ass, mä hei hu mer op jidde Fall eng Dépolitisation vu ver-schiddenen Infractiounen era-bruecht. Et sinn aner Kontrollorga-nen do. Et sinn nei Infrastrukturen och elo do erakomm fir dat Ganzt ze maachen. Mä selbstverständ-lech ass et ëmmer ganz schwéier den Equilibre ze fannen, esou wéi de Rapporteur et och scho gesot huet, tëschent der Préservatioun vun den Droits de l'Homme, vun de Garantéien vun de Mënscherechter, an op där anerer Säit dem Combat vum Terrorismus.

Op jidde Fall ass dat heiten eng weider Etapp fir den Terrorismus ze bekämpfen. Ech mengen, et soll een net...

(Brouhaha et coups de cloche de la Présidence)

Jo, Här President, all Mënsch schwätzt heibannen.

M. le Président.- Jo, mä do-fir hunn ech versicht Uerdnung heibannen ze kréien.

M. Henri Grethen (DP).- Well ech den Här Bettel mat am besche-tennen heibannen, weess ech, dass hie sech doduerch net duerchernee brénge léisst. Well hien ass ee vun deenen, déi och hëllefen.

M. Xavier Bettel (DP).- Här President, ech probéieren dann elo zur Konklusioun ze kommen.

(Hilarité)

Ech hunn de Message verstanen, obwuel ech awer nach ganz vill Zäit hunn.

Mä wéi gesot, d'Rapporteuse huet schonn dat meescht gesot. Mä wéi gesot, an ech widderhuelen, och wann dat elo fir verschidde Leit eng Redite ass: Do wou een Terro-rismus ka bekämpfen, muss een e bekämpfen. Mat deem heite Projet de loi gi mer méi wäit fir den Terro-rismus ze bekämpfen, an egal wou et ass, den Terrorismus kann iwwerall zouschloen, egal wéini. Dofir ass et och wichteg, méi ade-quat Moyenen ze hunn, fir géint den Terrorismus ze kämpfen, an dofir wäert selbstverständlech och eis Fraktioun dësse Projet stëmmen.

Plusieurs voix - Très bien.

(Interruptions et hilarité)

M. le Président.- Merci, Här Bettel. Als nächste Riedner ass agedroen den honorabelen Här Bodry. Här Bodry, Dir hutt d'Wuert; an déi aner, déi lauschteren no.

M. Alex Bodry (LSAP).- Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, deen heite Projet kann...

(Brouhaha et coups de cloche de la Présidence)

M. le Président.- Ech géif lech ëm e bëssen Opmierksam-keet bieden!

M. Alex Bodry (LSAP).- ...déi richtig Manéier ugoen. Ech men-gen, dass et awer en eeschte Sujet wier an och e seriöen Text wier, an ech mengen och, och eng Cham-ber sollt sech e puer Froe stelle bei esou Texter, och wann et internatio-nal Konventiounen sinn oder Proto-kollen zu internationale Konven-tiounen, déi mer hei guttheeschen, déi tësche Länner verhandelt gi sinn a wou eng Lëtzebuerg-er-Re-gierung sech schonn engagéiert huet, mä wou d'Chamber mengen ech hir Ratifikatiounsfunctioun sollt seriö maachen.

Ech mengen, kee stellt a Fro hei, dass den Terrorismus muss bekämpft ginn an och praktesch nëmme kann international be-kämpft ginn an dass een dofir nat-ierlech och sech muss juristesche Instrumenter ginn, fir dat kënnen ze maachen.

Dofir ass et mengen och wichteg, dass de Conseil de l'Europe - an duerno och d'Europäesch Unioun - iwwer Traitéë probéiert huet, Deel-aspekter vun där Terrorismus-bekämpfung tëschent de Länner ze regelen, fir och ze verhënnere dass Nischen entstinn op interna-tionalem Plang, wou Terroriste sech kënnte verstopen an net méi ei-gentlech gräifbar wiere fir d'Justiz. Et ass also wichteg, dass esou Ins-trumenter bestinn. Nach muss ee kucken, wat dat genau heescht a wat dat dote ka vu Konsequenze mat sech zéien.

Ech mengen, mir hunn haut eng aner Vue vläicht iwwert den Terro-rismus wéi nach virun zéng, fof-zéng Joer, wou, notament wat déi politesch Konfrontatioun ugeet, sech d'Fro gestallt ginn ass, ob et net awer bei esou Akte vill Grenzfall gëtt, déi méi an de poli-tesche Beräich erakommen an déi eigentlech keng kriminell Hanner-grënn hunn. Dat ass haut zu en-gem groussen Deel net méi de Fall. Haut kann ee soen, dass den inter-nationalen Terrorismus an d'inter-